

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h. za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 236.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 15. oktobra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Klerikalni in protislovanski pravec v sedajni avstrijski politiki.

Nemški krščanski socialci so danes politični gospodarji v Avstriji. Kar si oni zaželijo, to vedo ministri grof Stürgkh, Hohenburger in tovariši doseči pri ministerskem predsedniku, katerega itak obrekuje javno mnenje precej sigurnih zvez z nemškimi kršč. socialci. Saj so ti s klerikalnimi Poljaki, ki slepo derejo z njimi čez drn in strn v vladni večini in Bienenrth si lahko na prste sešteje dneve svojega predsednikovanja, ako se tej koaliciji zameri. Ta okolščina nam pa tudi jasno razlaga sedajni protislovanski in reakcionarni režim v Avstriji. katerega bi radi kršč. socialci na vsak način vzdržali, četudi s pomočjo § 14. Saj so pred nekaj tedni baš krščansko-socialni listi prvi prinesli vest, da vlada misli na ta ominozni paragraf. Der Wunsch war der Vater des Gedankens.

Kako bi mogli drugače razlagati dogodke zadnjih dni? Isti čas, ko je Bienenrth insceniral dogovore s Čehi zaradi delazmožnosti češkega deželnega zbora in naznanjal po vladnem časopisu urbi et orbi, koliko mu je na uspehu teh pogajanj, so krščanski socialci na Dunaju stavili nujni predlog za sankcijo legis Kolisko-Axmann in izdelali v bratskem sporazumu z nemškimi nacionalci, kateri so šli za nje po kostanj v žrjavico, znane jezikovne predloge, s katerimi hočejo po ovinkih doseči isto kar zahteva lex Kolisko-Axmann. Vedeli so dobro, da na ta način ni le mogoča nobena sporavnava v Pragi, temveč, da tudi ne bo mogel delovati državni zbor. Došel bi koncem koncev toliko zaželeni § 14 in bi potem ostali oni neomejeni gospodarji položaja. V brezparlamentarni dobi bi že vedeli, kolikor mogoče oslabiti od-

porno silo Slovanov, jih oškodovati pri narodnem šolstvu in uradih, da zamaše nacionalcem v lastnem taboru usta, potem pa bi skušali izvršiti vsaj nekaj svojega protikulturnega programa.

Kajti kakor se po njihovih načelih ne sme razvijati narodna ideja svobodno — izvzemši seveda Nemce — tako se ne sme razvijati tudi svoboda mišljenja in znanstvenega preiskovanja brez dovoljenja in sankcije krščanskih socialcev. Tu se njihov program odločno obrača proti nemškim nacionalcem in drugim „naprednjakom“ v nemškem taboru, ki pa nimajo danes nobenega poguma uveljaviti proti nemškemu klerikalcem to svojo „naprednost“. Oni idealisti v nemškem in slovanskem taboru, ki so svoje čase računili z napredno večino avstr. državnega zbora, so se, zdi se nam, bridko zmotili. Ponovitev aferi nekdanjega inomoškega, sedaj praškega po imenu profesorja Wahrunda je temu najboljši dokaz. Ne bodemo tu govorili o osebi prof. Wahrunda kot tacega ne o njegovih častiželjnih ambicijah, gre se tu za princip svobode znanstvenega preiskovanja in učenja na vseučiliščih. Potek Wahrundove afere na inomoškem vseučilišču nam kaže z odločbo upravnega sodišča, ki se je včeraj proglasila, vred, da je omenjeni princip svobode in autonomije vseučilišča v nevarnosti. Jeden precedens je srečno ustvarjen, ali se ne bodo spolnile besede Luegerjeve, da je treba po osvojenju ljudske in srednje šole misliti na osvojenje vseučilišča? Potem bi bila znanost v sponah kakor v Španiji in autonomija vseučilišč kakor v Rusiji. Kajti na resen odpor proti naučnemu ministerstvu, ki hoče na kakoršenkoli pot omejiti autonomijo vseučilišč in mu pri tem pomaga celo upravno sodišče, v sedanjih notranjih narodnih bojih ni misliti.

Napredne stranke v Slovanski jed-

noti naj dobro premislijo, kaj v takem položaju storijo. Naj pomislijo v prvi vrsti, da oni klerikalni slov. njihovi današnji zavezniki niso odkritosrčni, ker jim je konečno na protikulturnem delu njihovega programa več ko na narodnem in se v tej točki lahko že danes, jutri najdejo v bratskem objemu z nemškimi kršč. socialci. Zategadelj je treba naprednim strankam previdnosti, da si ne zavozlajo same vrvi za pogubo ne le lastnih temveč tudi vseh narodnih idealov. Klerikalizmu ni bila in ne bode narodnost namen temveč le dobrodošlo sredstvo.

Politična kronika.

Različni glasovi o krizi.

u Stališče čeških poslancev. Dunajska korespondenca „Centrum“ poroča iz čeških poslanskih krogov, da Čehi ne morejo nič več paktirati. Ministerstvo Bienenrth mora zginiti in z njim sedajni sistem. Slovanska jednota računa pred vsem na poljsko ljudsko stranko (Stapinjskega), čije načelnik bode moral sedaj po simpatijah in solidaritetnih izjavah pokazati tudi dejanja, da se razbije številno itak slaba vladna večina. Popolnoma izključeno je, da bi po demisiji sedanjega kabineta došel Bienenrth zopet na vlado; zaradi njegovega paktiranja z Nemci glede jezikovnih predlogov je sploh izključeno, da bi kedaj kak Čeh še vstopil v Bienenrthov kabinet.

u Nemci se tolažijo. „Nemškonacij. Koresp.“ izjavlja da je mogoče (!), da si bode ministerstvo Bienenrth pomagalo tudi brez češk. ministra rojaka (Nemci namreč upajo, da bi cesar demisije dr. Bräfa ne sprejel ali pa da bi se ga dalo kot neparlamentarca nadomestiti z drugim češkim neparlamentarcom), to tem bolj, ker

nikoli ni mogel Bienenrth pri važnih glasovanjih nakloniti čeških glasov. Koresp. povdarja zaradi lepšega, da Nemci z jezikovnimi predlogami še sicer niso zadovoljni, pa — za prvo silo bodo že dobre (!). Važna je združitev nemških mešč. strank, ki se je dosegla za te jezikovne zakone; združitev šteje 177 poslancev, katere vse navdaje prepričanje, da bi poslovanjenje 4 notr. pokrajin pomenilo konec Avstriji. . . Splošno pa bodo Nemci vse storili za dosego sankcije omenj. postav. Torej v boj! — Kršč. socialci pravijo, da so trdno prepričani, da se ne bode spremenil sistem. Seveda, za vlade § 14 gotovo ne!

Poljski minister-rojak se ne pridruži event. demisiji Žačkovi, kakor žele češki listi. Baje niso prav nič prizadeti „gališki“ interesi.

Bienenrthova in Wrbova objestnost. Včeraj je šlo pod vodstvom posl. Drtine posebno češko odposlanstvo k Bienenrthu, da mu izrazi pritožbe in želje nižjeavstrijskih Čehov glede jezikovnih zakonov. Odposlanci so dejali, da so ostali nižjeavstrijski Čehi doslej mirni, da se bode pa to izpremenilo, ako bi zatiranje češkega jezika še dalje trajalo. Urednik „Vid. dennika“ Janča je baje rabil nekaj ostrih besed, na kar je Bienenrth pustil odposlance stati in je šel. — Drugo češko odposlanstvo je interveniralo pri železn. ministru Wrbi zaradi imenovanja ravn. namestnika pri podržav. železnicah prejšnje državne železniške družbe. Imenovani so kajpada Nemci. Wrba je rekel, da „se ne da tu nič storiti“. Na to mu je zagrozil češki agr. posl. Zahradnik, da ne bodo češki agrarci pripustili niti konstitucije drž. zbora, ako se v tej zadevi ne napravi remedura.

Novi Gesslerjev klobuk. Dunajska „Arbeiter-Zeit.“ izvaja, da je nemški značaj znanih 4 pokrajin po-

LISTEK.

Jemeljan Piljaj.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik. Dalje.

Jemeljan je molčal in si pričel počasi sukati svalčico. Večerna zarja je že skoraj ugasnila in samo tenak, rdečkast pramen, ki je postajal vedno bledejši, je še zlatil rob oblaka, ki se je leno in mirno ustavil na nebu. Na stepi je bilo mirno in žalostno, in neprestano šumljanje morskih valov je s svojo enakomerno melodijo še bolj povzdigovalo to tišino. Od vseh strani so se dvigale nenavadne dolge sence in plavale nemo preko gole, od dneвне vročine utrujene in sedaj speče stepe. Nad morjem pa so zažarele zvezdice druga za drugo, tako jasno in čisto, kot bi bile šele včeraj ustvarjene za okras temu baršunastemu južnemu nebu. —

„No, — da, bratec, premišljal sem dolgo o tej stvari — in še tisto noč sem se skril v grmovju tam ob reki,

potem ko sem vzel približno dvanajst funtov težek železni drog s seboj. Bilo je oktobra — natanko se spominjam — koncem meseca. Noč je bila kot nalašč: temno je bilo, kot v človeški duši. Prostora bi si ne mogel izbrati boljšega. Baš pred menoj most, ki mu je na enem koncu manjkalo par desk, tako da se je moral tukaj voziti počasi. Ležal sem torej in čakal. Pogumen sem bil, bratec, pogumen za deset trgovcev! In predstavljal sem si to tako jednostavno, kakor le mogoče! En udarec — in končano! . . .“

Jemeljan se je dvignil.

„No — da! Ležal sem torej popolnoma pripravljen. Treba bo le udrihniti in — denar bo moj! En mah — to je vse!“

„Misliš morda, da ima človek svojo prosto voljo? Potem se silno motiš! Povej mi enkrat, kaj boš jutri storil? Neumnost! Saj ne moraš vedeti, če boš šel jutri na desno ali na levo! No — da! . . .“

„Ležal sem tako in čakal, in slednjič se je zgodilo nekaj popolnoma

druzega! Nekaj čisto nenavadnega se je izcimilo iz vsega tega!“

„Zagledal sem to-le: Iz mesta sem prihajal nekdo — očitno kak pijanec — opoteka se — v roki drži palico in mrmra nekaj pred se, tako čudno in plaka — slišal sem ihtenje — prišlo je vedno bližje in tedaj sem videl — bila je ženska. „Da bi te“, sem si mislil, „pridi le bližje, pokažem ti pot!“ Ona je prišla naravnost k reki in naenkrat je zakričala: „Ljubček, s čim sem si to zaslužila!“ Rečem ti, brate, to je bil krik! Jaz sem se kar zdrznil! „Kaj naj to pomeni?“ sem si mislil — ona pa je prišla naravnost proti meni — jaz sem ležal, tiščeč se tesno k zemlji in tresel sem se po vsem telesu — kam je izginil moj srd? Skoraj bi bila stopila name in potem je zopet začela: „S čim sem to zaslužila! S čim?“ in naenkrat je padla po dolgem — kakor je stala — tesno k meni. Nato je začela glasno jokati, tako bridko, bratec, da ti sploh ne morem popisati — srce se mi je krčilo pri tem prizoru. Jaz pa sem ležal mirno, ona je

plakala naprej. Slednjič mi je postalo to dolgočasno. „Raje zbežim!“ sem si mislil. V tem se je prikazal mesec izza oblakov, tako svetel in čist, naravnost strašno. Uprl sem se ob komolec in pogledal tja k nji . . . in tedaj, bratec, so se razpršili vsi moji naklepi . . . Vse je minilo! Pogledal sem jo, in srce mi je pričelo urneje biti: čisto mlada deklica je bila — skoraj otrok, s svetlimi lasmi, z velikimi očmi, ki so bile tako čudne — in njene rame so zdrhtevale tako silno — in iz oči so ji vrele solze — druga za drugo . . .“

„Tedaj se mi je zasmilila, bratec. Pričel sem torej kašljati. Tedaj je zavpila: „Kdo je tu? Kdo? Kdo je tu?“ Gotovo se je prestrašila. Jaz takoj na noge, vstal sem in rekel: „To sem jaz!“ — „Kdo ste vi?“ je rekla ona. In pri tem je napravila tako velike oči in se tresla po vsem telesu. „Kdo ste vi?“ je vprašala.

Jemeljan se je nasmejal.

Konec jutri.

polnoma zasiguran in da ga nikdo ne ogrožava; neumevno pa je, zakaj se ne bi na dunajskem magistratu Čehu prav tako postreglo in rešilo njegovo zadevo v češčini kakor Francozu in Angležu v njuni materinščini. To so neizogibne posledice velikega mesta, ki prav nič ne škodujejo nacijon. značaju uprave... Novi jezikovni zakoni pomenijo samo nastavljenje novega Gesslerjevega kluba, s katerim se ne bode varovalo nemških koristi, temveč sejalo nove konflikte... Res je!

Dr. Žačková demisija. Po poročilu koresp. „Centrum“ se vrši seja parlam. komisije „Češk. kluba“, v kateri bode dr. Žaček zahteval dovoljenje za svojo demisijo, šele v torek.

z Dr. Hohenburger predsednik graškega nadsodišča? „Národní listy“ poročajo iz Gradca 13. okt.: „Semkaj je došlo z Dunaja poročilo, da postane sedanji justični minister dr. Hohenburger po svojem odstopu predsednik graškega nadsodišča, v katerega delokrog spadajo tudi slovenske zemlje. Sedanji predsednik Pittreich da postane podpredsednik najvišjega in kasac. sodn. dvora, katero mesto je spraznjeno že od tistega časa, kar je bil imenovan bar. Ruber za predsednika. Enak dogodek se je zgodil že pred desetletjem: ko je odstopil gr. Janez Gleispach, ki je bil pravosodni minister v Badenijevem kabinetu, je bil tudi imenovan za predsednika graškega nadsodišča. Umevno je, da bi bili Slovenci s Hohenburgerjevim imenovanjem za šefa justice na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem še manj vzradoščeni ko z njegovim imenovanjem za justičnega ministra ali s svoječasnim imenovanjem Pittreichovim“. Koliko je na tem poročilu pravega lista resnice, se seveda ne da sedaj kontrolirati; pa verjetno je... Hohenburger, ki je vpeljal neznosno protekcijo Nemcev in nemškutarjev, kot neposredni šef slovenskih sodnikov! Resnično, bila bi to provokacija najhujše vrste in Slovencem bi ne preostajalo ničesar drugega kot boj na nož proti temu možu, ki ne pozna nobene pravičnosti temveč le korupcijo! Dolžnost je seveda našega parlamentarnega zastopstva, da se za stvar zanima, kajti drugače se lahko slovenski sodniki nekega jutra vzbudijo zopet pod — Hohenburgerjem.

u K taktiki „Slovanske jednote.“ Glede taktike „Slov. jednote“ v bodočem zasedanju drž. zbora je izvajal češki drž. posl. o. Šilinger v Boskovicah sledeče: Sklepi o taktičnem postopanju so seveda (skupna) stvar vseh strank v „Slovanski jednoti“, vendar pa lahko že vnaprej rečemo, da bi bilo vsako nasilno oviranje parlamentarnega dela zategadelj slabo, ker bi vsled zaključanja zasedanj dež. zborov in parlamenta sploh ne imeli nobene javne tribune in bi sploh le delali za dalnje životarenje sovražne nam Bienenrothove vlade, katera pozna le eno državniško modrost, namreč otvarjanje iz zaključevanje drž. zbora. Absolutizem § 14 bi nam ne prinesel nobenih koristi, ker po menja § 14 vlada neomejeno gospodovanje nemških birokratov. Proti sedanji vladi je potrebna ostra opozicija, a njen padec se da izsiliti samo na parlamentarnih tleh. Ako grozi ministerski predsednik Bienenroth danes z obstrukcijo, se mi te grožnje ne bojimo. Novih volitev se ne boji ne češko ljudstvo ne njegovi poslanci pač pa baron Bienenroth in vladne stranke. Na odločilnih mestih se bodo pač prepričali, da e lažje dobiti boljšo vlado

ko pa boljši parlament... Šilinger se torej ne poteguje za obstrukcijo temveč za ostro opozicijo; vključ temu ga na Češkem nikdo ne imenuje izdajalca kakor dela to „Slovenec“ glede Hribarja in Ploja, ki zastopata isto taktiko.

Drobne politične novice.

Za redno delovanje parlamenta prirede socialisti prihodnjo nedeljo po Štajerskem celo vrsto shodov, nemški kršč. socialisti pa na Dunaju v ponedeljek 18. oktobra.

Nižje- in zgornjeavstrijski ter predarelski deželni zbor so sklenili včeraj takozvane „jezikovne“ zakone. Glej „Polit. kroniko“ v včerajšnji številki!

— Dardanelsko vprašanje Merodajni turški politični krogi zatrjujejo, da se pri sestanku v Livadiji ni razpravljalo o dardanelskem vprašanju.

Dnevna kronika.

Ponemčevalna društva v Avstriji. Isterska „Narodna Prosveta“ prinaša velezanimivo statistiko članov in dohodkov vseh društev, ki imajo namen, organizirati nemštvo v Avstriji.

Schulverein ima 100.000 članov in 617.200 K dohodkov, Südmark, društvo za ponemčenje Slovencev, Hrvatov in Italijanov ima 50.000 članov in 226.000 K dohodkov; Zveza čeških Nemcev ima 55.000 članov in 190.000 K dohodkov; Nordmark proti Čehom in Poljakom v Šleziji ima 20.000 članov in 148.000 K dohodkov, Zveza Nemcev na severnem Moravskem ima 44.000 članov in 62.000 K dohodkov, Zveza kršč. Nemcev v Bukovini proti Rusinom in Rumunom ima 4.900 članov in 60.000 K dohodkov, — Tirolska ljudske zveza ima 24.000 članov in 47.000 K dohodkov, Zveza Nemcev za južno Moravsko proti Čehom ima 7.500 članov in 9.900 K dohodkov, Zveza Nemcev za Dolno Avstrijo ima 7.000 članov in 7.600 K dohodkov, Zveza za kršč. Nemce v Galiciji proti Poljakom in Malorusom ima 3500 članov in 2600 K dohodkov, Nemška zveza v Gornji Avstriji proti Čehom ima 2100 članov in 8300 K dohodkov. To je 13 društev, ki so imela minolo leto 358.900 članov in 1.454.000 kron dohodkov.

u Zemljevid „Matice Slovenske“ „Matica Slovenska“ daje na znanje, da se na naročila brez obneme poslanega denarja ne more ozirati.

u „Matica Slovenska“ izda za leto 1909. sedmero knjig in sicer: 1. Bleiweisov Zbornik (študije o liberarni in politični naši zgodovini Bleiweisovih in Levstikovih časov); 2. Zabavna knjižnica; 3. Knezova knjižnica (obe z zabavnim čtivom); — 4. Puškinov „Onjegin“, od dr. Ivana Prijatelj; 5. „Koroška“ I., zemljepisni del (s slikami in z natančnim jezikovnim zemljevidom te dežele, napisal dr. M. Potočnik); 6. Stanko Vraz (obsežna študija, napisal dr. Branko Drechsler); 7. Strekeli, Narodne pesmi. — Knjige so malone natisnjene in se bodo letos rano razpošiljale. Naj zato čim prej pošlje članarino (4 K), kdo želi dobiti letošnje knjige.

u Češka šola v Draždanih. Češko društvo Vlastimil je sklenilo osnovati v Draždanih češko šolo, ki jo je takoj otvorilo. Pohajajo jo 103 otroci.

u Zaprte „veleizdajnike“ v Zagrebu šikanirajo v ječah na vse načine. Oni ne smejo iz celice, ne smejo čitati časnikov, ne pisati pisem. Tako hočejo prestrašiti svobodne Srbe in udnšiti vsako srbsko misel.

Za gledališkega tajnika v Zagrebu je imenovan znani hrvatski pesnik Mihovil Nikolić.

Knjiga z govori braniteljev v zagrebškem veleizdajskem procesu je že izšla. Dobiva se v „Dionički tiskari“ v Zagrebu. — Obsega 471 strani in stane 3 K.

a S tira je skočil v Lupanici v Bosni vojaški vlak. Sedem vozov je potrpanih. Eden vojak je mrtev, štirje težko, veliko pa lahko ranjenih.

a Avstrijski oficirji v Braziliji. Brazilijanski časniki razmotrivajo sedaj vprašanje, iz katere države se naj preskrbijo instruktorji za braziljansko armado. Ker je bil lansko leto maršal Fonseca v Nemčiji, se je splošno mislilo, da pridejo nemški oficirji kot učitelji v Ameriko. Ker pa vlada ve, da bi severne države ameriške tako prijateljstvo z Nemčijo le težko gledale, je povabila avstrijske podoficirje in oficirje v svojo začasno službo. Prosilcev se je dosti oglasilo, ker je mezda v Braziliji neprimerno velika, a uslišanih bo malo, ker jih je le malo treba.

a Kolonizacija v Kongu. Belgijska vlada namerava pokrajino Kantanga v Kongu kolonizirati z vlamskimi kmeti.

Dopisi.

a Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino končala je svoja toletna podavanja v nedeljo, 26. septembra. Tokrat je priredila kar dva čebelarska shoda in sicer dopoldne v Grižah, popoldne pa pri Vedeniku p. d. Zmetu v Št. Lovrencu pri Št. Pavlu. Oba shoda sta bila kot običajno dobro obiskana.

V Grižah je pokazal čebelarski strokovnjak g. Černej jesensko združevanje čebel s premakljivimi panji, popoldne pa skupno s čebelarskim moštrum g. Piklom združevanje z repemakljivimi panji. Gospod Černej omotil je tiste čebele, ki jih je hotel pridružiti, — s solitrom, dočim jih je gosp. Pikl pregnal s kadilnikom. Navzoči so se kar čudili obema poskusoma, ki sta se prav dobro posrečila in kar verjeti niso hoteli, da se za silo dado tudi nepremakljivi panji brez neusmiljenega morenjenja čebel združevati in jim strd jemati. Oba gg. poročevalca sta žela za zanimiva, časa primerna predavanja in razkazovanja obilo pohvale; dasi sta oba odločno izjavila, da se tako združevanje pač naj ne posnema, temveč naj se vsi čebelarji takoj poprimejo umne čebeloreje. To je le pomoč v sili.

Naj še končno podam kratko bilanco o delovanju naše še le komaj ustanovljene in takorekoč še le v povojih se nahajajoče podružnice. — Če omenim, da je taista priredila tekom letošnjega leta, počenši šele s 23. majnikom — devet čebelarskih shodov, katerih se je udeležilo summa summarum nad 500 poslušalcev, tedaj lahko z mirno vestjo rečem, da je bila naša čebelarska podružnica nad vse marljiva. Splošno navdušenje za umno čebelorejo raste neverjetno, za kar pač imata edino in vso zaslugo naša dva nad vse navdušena in marljiva čebelarska strokovnjaka gg. Černej in Pikl, ki sta sploh duši čebelarskega gibanja v Savinjski dolini. Čast jima! Ponosni smo nanju! Z veseljem odzvala sta se vsakemu vabilu ter prirejala po raznih krajih Sav. dol. shode na popolnoma lastne stroške; kajti podružnica še nima dozdej niti knofa premoženja. Gospod Pikl je še vrhutega po raznih krajih čisto zastoj iz lastnega nagiba pomagal pri jesenskem združevanju čebel, za kar mu še gre posebna hvala. — Shodi so se vršili: po dva v Grižah in Št. Pavlu, po jeden pa v Spodnji Ložnici pri Žalcu, v Galiciji, v Št. Jurju ob Taboru, v Št. Ilju pri Velenju in v Vrbjih; t. j. skupaj 9 shodov s povprečno nad 60 poslušalci. Največ bilo jih je v Št. Jurju ob Tab., kjer jih je bilo dosti nad 100. — Če pa sem že očrtal delovanje naše podružnice, tedaj mi še pa bodi tudi dovoljeno, da jo kot silno revno dete priporočam najizdatnejšim podporam. — Vama gg. poročevalca in razkazovalca pa še enkrat srčna hvala na vsem toletnem trudu ter prosimo, da še ostaneta tudi prihodnje leto naša čebelarska učitelja in prijatelja! Čebelar učenec.

Štajerske novice.

K finančnemu položaju štajerske dežele. Danes se vrši zadnja seja štajerskega deželnega zbora in javnost še zmiraj ničesar ne ve o finančnem položaju štajerske dežele. Dež. odbor je sicer predložil proračun za l. 1910, toda o tem, kako se naj pokrije malodane štirimilijonski deficit, nismo še slišali ničesar. Kvečjemu vse jamra, da nam dežela ne more dati niti jedne

meščanske šole, ker nima denarja... Vrh tega vsakdo ve, da se bo deficit vsled gotovih izdatkov še povečal. Zasedanje deželnega zbora se je sklicalo v glavnem pač zato, da bi se ponudilo poslancem govoriti o finančnem vprašanju... Pa nismo slišali ničesar podobnega, pač pa burne razprave o nepravilnosti materinskega jezika tretjine štajerskega prebivalstva v deželni zbornici! Verujemo radi, da ima večina svoj interes na tem, da se izogiblje razpravi o finančnem položaju. Poleg event. zvišanja doklad bi morda kakšen siten opozicionalec govoril tudi o gospodarstvu in Stiftingtalu in odtam strašansko smrdi po raztrošenih milijonih deželnega denarja! Toda enkrat bo stvar le morala v javnost — in minoriteta bo, kakor pravi graški „Volksbl.“, prepustila majoriteti prijetno nalogo kovati primerne načrte za sanacijo deželnih financ. Dvomimo samo, da se bode to naši tako „zmožni“ majoriteti posrečilo!

v Iz Kozjega. Po dr. Jankoviču sklicanega shoda za železnico Rogatec (Mestinje)-Brežice se je udeležilo kakih 200 ljudi. Shodu je predsedoval kot načelnik okrajnega zastopa kozjanski dekan Tomažič. Glavni poročevalec dr. Jankovič je prav resnično povdarjal, da je kozjanski okraj od vlade izmed vseh najbolj zapuščen, sicer je pa bogat na naravnih zakladih — premogu in železni rudi; isti so pa mrtev kapital, ker ni prometnih sredstev, da bi se izvažali. Da okraj nekoliko oživi, je prvi in zadnji glavni pogoj železnica, ki pa ne sme biti zgrajena zgolj ob Sotli, kjer bi služila in koristila večinoma samo hrvaškemu ozadju ampak ona mora okraj prerezati. Zborovalci so se soglasno izrekli za železniško zvezo Rogatec-Podčetrtek-Buče-Kozje-Podsreda-Št. Peter-Bizeljsko-Brežice in sprejeli resolucijo: Zborovalci navdušeno pozdravljajo novi pripravljeni odbor, ki bode z vsemi silami deloval na to, da bode železnica prerezala kozjanski okraj in takozvezala najvažnejše kraje ter želijo, da se čimprej začne s pripravljalnimi deli in trasiranjem. V pripravljalni odbor, ki je imel do sedaj skoraj čisto klerikalno lice, je vstopilo še nekaj vplivnih mož iz severnega dela okraja. Ta odbor bode imel koncem tek. meseca v Krškem prvo sejo.

v Socialisti v Celju so imeli sinoči shod na „Zelenem travniku“. Govoril je sodrug Kopač iz Trsta. Baval se je najbolj z sklepom ravnateljstev avstrijskih železnic, po katerem bi naj uslužbenci železnic in njihove rodbine plačali ravno tako celo voznino, kakor druge osebe. Seveda ni pozabil premlevati raznih socializmovskih trditvev.

v „Ne quod sumusve-fuimusve, cras erimus“ trdi Ovid, a vendar je moral vsakateri, kdor nas je učiteljske maturante iz leta 1879 dne 4. okt. t. l. v Mariboru videl, priznati, da smo se dobro ohranili. Sešli smo se že bili v predvečer pri „Meranu“, kjer smo v živahnem razgovoru o smešnih dogodkih iz dijaških let do „pozne in trudne ure“ presedeli. Največje veselje nam je delala navzočnost g. prof. Lavtarja, kateri nam je kot bivši naš štiriletni nadzornik tudi takrat zvest ostal. Čast takemu kremenitemu značaju, tako dobremu vzgojitelju vzgojiteljev! On ni le bil, on je in bo ostal, vzor svojim gojencem, osobito maturantom, iz leta 1879, kakor mu je njegov gojenec g. Vodusek tako prekrasno napil.

Namržen Jupiter Pluvij nam je sicer prskal v obraz, a pomlajena vnetost tovariške ljubezni nam je razgrevala srca in duše, da se za vihravost vremena niti zmenili nismo. Tovarišu Marinu gre čast, da nam je oskrbel

prenočišča, izborna postrežbo in neizcrpljiv vzpored. Po cesarskej maši smo obiskali grobove bivših naših profesorjev, obiskali smo deželno vinorejsko šolo, ckr. učiteljske in druge zavode. Le prekmalu je došla ura razstanka, a obljubili smo si, da se po letih zopet sestanemo še v popolnejšem številu in s še boljšim vzporedom. — Na veselo svidenje! — „1879 nik“.

v Zveza slov. štaj. učiteljev in učiteljc. Vodstvena seja je v nedeljo, dne 17. tm, v Celju v Narodnem domu ob 11. uri dopoldne. — Socijalni odsek te zveze zbora je isti dopoldan ob 9. uri.

v Odsek žalskega „Sokola“ se snuje v Petrovčah pri Celju. Na zdar!

v Sankcioniran sklep deželnega zbora. Cesar je sankcioniral zakonski načrt o temeljnih določbah javne klavnice v Slov. Bistrici.

z Iz Slov. Bistrice. Komorno-godbeni večer, ki ga je priredila Čitalnica 10. t. m. v hotelu „Avstrija“, je uspel v umetniškem kakor gmotnem oziru prav dobro. V častnem številu je prihitela odlična družba iz Maribora ter zastopniki iz Konjic, Ljubljane, Pragerskega, Frama, Polskave, Črešnjevca, Hošnice itd. Pač pa smo pogrešali več domačih narodnih tódbin. Nekateri baje niso prejeli vabil, kar pa je povsem neumljivo, ker se je pri razpošiljanju postopalo zelo natančno.

Koncertne točke so se izvajale, kakor je bilo pričakovati, dovršeno. Klavirski part je absolvirala gospica Ljudmila Schreinerjeva z njej lastno rutino; težavno nalogo v obeh trio, kakor v Spohrovem koncertu in Dvořakovem modernem valčku je rešila izborna. Gca. Olga Serajnikova je pela Nedvedovo „Pred durmi“ in Ipavčevo „Ciganka Marija“; njen prijeten alt je šolan ter posebno slikovit v izražanju dinamike.

Weberjev in Bellinijev trio, Spohrov koncert za gosli kakor Gattermannova romanca za cello in klavir so se proizvajali z umetniškim umevanjem; posebno pozornost je vzbujal naš priznani violinist Franc Serajnik, ki je virtuos v svoji stroki in čelist Domicijan Serajnik, ki se odlikuje osobito s svojim decentnim igranjem. — Vsak nastop je občinstvo burno akklamiralo; sodelujočim damam je izročil g. Milan Vršič v imenu čital. odbora krasna šopka.

a Od Sv. Petra pod Sv. gor. Od 16. vinotoka dalje bomo imeli pri šentpeterski pošti poštnega sela, ki bode trikrat na teden dostavljal pošiljatve po vsej okolici in sicer po Hrastju, Križanem Vrhu, Polju, Črešnjevcu, Gornjih in Spodnjih Trebičah, Dekmancih, Zagaju, Plesu, Srebrniku in Kunšperku.

v Iz Brežic. Za slovenski otoški vrtec v Brežicah je darovala družba treh hrvatskih dramskih igralcev del čistega prebitka o priliki prireditve igre v „Narodnem domu“ v Brežicah dne 10. vinotoka t. l. znesek K 7'68.

v Nenavadno zeljnato glavo je pridelal g. Iv. Volk iz Laškega trga. Glava je popolnoma razvita, nenavadno pa je to, da ima okrog sebe 12 mladčev, 12 manjših glav, na katerih sedi velika glava.

v Otvoritev nemške šole pri St. Lenartu nam je jasno pokazala, kaj si smejo dovoliti nemški uradniki. Navedemo tukaj dejstva, da se onim slovenskim uradnikom, ki si ne upajo prav pokazati barve, ne bode več treba bati disciplinarnih preiskav ali celo suspenzije, — saj vemo, da mora biti jednaka pravica za vse. Pri sprevedu, ki so ga nemškutarji priredili ob tej priložnosti, so se posamezni „Nemci“ med uradniki takole vrstili:

Na čela spreveda sta bila dva jez-

deca, našemljena, kakor so bili nekdanj dvorni norci. Pogodila sta res imenitno svojo ulogo. Za njimi godba, a za temi pa uradniki ckr. davčnega urada in pa oni ckr. sodnije. Prvi je bil ckr. davčni asistent Aleksander Solak, ki je nosil zastavo z vsenemškimi veleizdajniškimi trakovi. Imel je tudi črez ramo obešen veleizdajniški trak. Videli smo še sledeče uradnike, ki so vsi imeli take znake: ckr. davkar Grejan ckr. davčni asistent Dernač ckr. sodni kancelist Dernač, ckr. sodni nadoficijal Janez Urek, ki je, kadar je zapazil kakega Slovenca, takoj skril svoj vsenemški znak pod suknjo, in ckr. sodni pristav Ambrož Petrovič. Seveda se je moral z vsenemškim znakom še bahati Miha Fišer, ckr. sodni sluga. Slovensko uradništvo! Proč z dosedajno nemožatostjo, velimo tistim med tistimi, ki jim gre. Zgoditi se vam nič ne more, ker pravica je temelj držav!

v Za črnovojnike. Na temeljn zakona od 10. maja 1894 se morajo oni črnovojniki, ki so pripadali armadi, mornarici, domobrambi (tudi nadomestni rezervi) ali pa orožništvu, kakor vsi, ki so obvezani za črno vojno in ki prebivajo v področju celjskega magistrata, 18. in 19. oktobra s svojimi izkazi od 9 do 12 ure predpoldne javiti pri celjskem magistratu. Oni pa, katerim to ni mogoče, morajo to storiti 25. oktobra ravnotam.

u Plesne vaje Slov. trgovskega društva v Mariboru, se pričenjajo v soboto dne 16. tm. ob 8. uri zvečer v dvorani Narodnega doma. Opozarjamo torej tem potom cenj. dame in gospode, ki se želijo plesnih vaj udeležiti, da se najpozneje do sobote zvečer prijavijo. Na poznejše prijave se ne bi moglo več ozirati, ker bi to vaje le motilo in zadrževalo. Opozarjamo tudi da se plesnih vaj dame smejo udeležiti le z gardedame, na kar se bode posebno strogo pazilo. — Plača se za celi tečaj K 6. — ki traja 2 mesca po 2 krat na teden ali pa po 50 v za večer. Priglasijo se sprejmejo pri gosp. trgovcih V. Berdajs in V. Weixl; pa tudi v soboto zvečer pri blagajni v plesni dvorani.

v Iz Maribora. V torek so predali mariborskemu okrožnemu sodišču posestnikovega sina Simona Bezjaka iz Borovca pri Ptuj, ki je bil 29. septembra posestnikovega sina Preloga ustrelil. Zapli so ga bili takoj na Ptuj, a sedaj so ga prepeljali v Maribor.

v Iz Maribora. Vitez Mirzeslav Nowakowski, ki je bil obstrelil svojega brata in potem sebe, je v bolnišnici umrl.

v Iz Maribora. Seja občinskega sveta, ki se je vršila v sredo, ni bila sklepčna, ker sta manjkala dva svetnika. — Mestni svet je za volitve določil sledeče dni: tretji razred voli 17. novembra, drugi 23. in prvi 26. novembra. Vsak razred bode štel 10 svetnikov.

v V mariborsko bogoslovnico je vstopilo 11 katoliških mladeničev z duhovskim poklicem. Bog daj, da ne bi katerega zmotil svet!

v Vojna uprava naznanja, da kupi po trgovskem običaju za Maribor 2800 q slame za steljo, za Celovec 4736 q sena in 996 q slame za steljo, za Beljak 1875 q sena 60 q slame za steljo in 150 q slame za postelje. To zadevne obravnave se vršijo pri dotičnih vojaških oskrbovalnih skladiščih in sicer: v Mariboru 22. oktobra, v Celovcu 26. oktobra in v Beljaku 25. oktobra t. l. Kolekovane ponudbe morajo biti vsaj do 9. ure predpoldne na imenovanih mestih.

v Südmarka na delu, Südmarka je kupila v Cirknici pri Št. Ilju krasno Bindlechnerjevo posestvo za 44.000 K — radi slovenske brezbriznosti.

o Ustanovni občni zbor ženske podružnice v Ljutomeru se vrši v nedeljo dne 17. okt. ob 6. zvečer v prostorih g. Kukovca. — Po občnem zboru predavanje potov. učitelja C. M. družbe g. I. Prekorška „O nemštvu na Štajerskem“. Vrši se tudi važno posvetovanje podružnic ljutomerskega in gornjeradgonskega okraja glede novih ustanovitev in drugih važnih zadev. Pričakujemo torej vsestransko obile udeležbe tudi iz sosednjih krajev ljutomerskega in gornjeradgon. okrožja.

Pripravljalni odbor.

v Nova podružnica na Štajerskem se ustanavlja tudi za Zgornjo-, Sp. Poljskavo in Pragersko. Pravila so že potrjena, ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo dne 24. okt.

v Občinske volitve v Cirknici pri Št. Ilju bi bile lako boljše izpadle. Ni bilo sicer upati, da bi Slovenci prodrli, a vendar bi bili lahko dobili pol odbora, ako bi vsi slovenski volilci, ki se držijo za Slovence, bili storili sveto svojo dolžnost.

v O Slovencih v štajerskem deželnem zboru govori danes pri „Stadt Neugraz“ v Gradcu posl. Wastian.

v Letalno-tehniško društvo so ustanovili v Gradcu. To se bode priklopilo kot podružnica splošnemu avstrijskemu društvu.

v Prvoletniški večer „Slovenije“ se vrši 16. tm. ob 7. uri v budjejeviški pivnici, Alserstr. 59. Odbor.

v Gospodarska razstava v manjšem obsegu se je vršila 9., 10. in 11. okt. v Brucku ob Muri. Razstavljeno je bilo sadje, perotnina, čebelarški izdelki in poljedeljski stroji.

Kranjske novice.

d Iz kranjskega dež. zbora. — V nadaljevanju sredine seje se je vršila debata o novem načrtu zakona o šolskem nadzorstvu. (Krajni šolski svet, krajni šolski nadzorniki!) Govorili so: posl. dr. Eger, ki je želel razdelitev krajnih šol. svetov po narodnostih v jezikovno mešanih občinah; p. Gangl, ki stavi nekaj spremenjevalnih predlogov in povdarja, naj se ne vlači politika in stvarno šolsko vprašanje; posl. Krek pa priznava, da je za politiko mesto tudi v šoli, kajti vsaka stranka hoče dati šoli svoje obličje po svojih nazorih. Posl. Gangl se izjavi proti določbi nove postave, da bi zastopnik šole ne mogel postati načelnik krajnega šol. sveta ali pa njega namestnik. Odklonijo se vsi spremenjevalni predlogi naprednjakov in se sprejme po odseku predlagani načrt. Nato se sprejmejo točke o šolskem svetu v Ljubljani s predlagano spremembo dr. Trillerja, da ima občinski zastop v šolskem svetu ne 2, ampak 4 zastopnike. Sprejme se nadalje odsekov načrt nove postave o okrajnih in o deželnem šolskem svetu. Posl. Gangl predlaga, naj bi ljudsko-šolsko učiteljstvo imelo 2 zastopnika v deželnem šolskem svetu; proti temu sta glasovala tudi klerikalna poslanca — učitelja Jaklič in Ravnihar. — Deželni odbor je izdelal in predložil zakonski načrt o izboljšanju pašnikov. V razpravi se oglasi tudi dr. Tavčar, ki ima nekatere pomisleke, vendar je pa v principu za zakon. Posl. Demšar dodatno predlaga iz deželnih sredstev 100.000 K podpore za živinorejo; visokost svote oporeka dr. Tavčar z ozirom na to, da izkazuje deželni proračun 3.200.000 kron primanjkljaja. Sprejme se zakonski načrt in modificirana Demšarjeva resolucija, da naj deželni odbor stavi vsako leto v proračun čim najvišjo svoto v podporo živinoreje. — Predlog dr. Lampeta o stanovskem zastopstvu kmetov na podlagi drž. osnovnega zakona o kmečkih

stanovskih zadrugah in o deželnem kulturnem svetu se izroči upravnemu odseku. — Istotako predlog posl. Matjašiča glede takojšnje zgradbe belokranjske železnice. — Dalje se naroči dež. odboru, naj pri ministerstvu izvrši vse potrebne korake za zgradnjo transverzalne železnice po krški dolini. — Za most čez Savo pri Trbovljah se dovoli podpora 2000 K. — Rešijo se še nekatere vodovodne in cestne zadeve.

o Za Aljažev dom je podarila banka „Slavija“ v Pragi 300 K.

d Kočevska nemška gimnazija ima z novim šolskim letom že 7. razred, pa 136 dijakov.

d Javne ljudske shode priredi v nedeljo 17. t. m. kranjska narodno-napredna stranka v Logatcu, na Bledu in v Mokronogu.

o Za zgradbo belokranjske železnice se razpišejo te dni konkurzi. Graditi se prične proga na Kranjskem in v Dalmaciji obenem ter tudi na hrvatski strani.

o Kranjski Slovenec gosp. Lev Funtek je 1. t. m. nastopil v Viborgu na Finskem prvič kot dirigent filharmoničnega orkestra in sicer z velikim uspehom.

Primorske novice.

o Glede volitev na Gorškem opravičuje „Rdeči Prapor“ taktiko socijaldemokratske stranke na sledeči način: „Tako imajo klerikalci že devet poslancev in povsem izključeno še ni, da zmagajo še v veleposestvu. Liberalcem se torej prav slabo godi; doslej imajo edinega Gregorina, ki se pa brani na žive in mrtve, da bi bil liberalac in katerega bi res klerikalci brez ugovora lahko prištevali svojim. V italijanskem delu dežele imajo klerikalci že vse mandate iz splošne in iz kmečke kurije in morda vzamejo liberalcem še kak mandat v mestih in trgih. Tako bi prišli klerikalci do absolutne večine v dež. zboru in s tem bi padel tudi dež. glavar Pajer. Ako se to zgodi, imajo klerikalci nalogo, izvleči deželni voz iz blata, kamor sta ga zapeljala Payer in Gregorčič. Tu bi morala postati očitna nezmožnost kler. stranke in začetek konca goriškega klerikalizma se s tem porodi. Le tako se more pokončati klerikalizem v naši deželi. To stališče je bilo merodajno za taktiko soc. dem. stranke, ki je v tem smislu dosegla popoln uspeh.“ (?) — Na drugem mestu pravi „R. P.“, da bi bili socialisti pri ožjih volitvah drugače govorili, da so agrarci drugače govorili in ne v zvezi z liberalci.

o Velike demonstracije v Trstu. Ko se je 13. t. m. zvečer v Trstu izvedelo, da je španska vlada na pritisk škofov in jezuitov dala umoriti prof. Ferrerja, je nastalo po celem mestu silno razburjenje. Večtisočglava množica se je zbrala in burno demonstrirala. Vsa gledališča in vsi zabavni lokali so morali ustaviti predstave. Na velikem trgu je imel soc. dem. poslanec Pittoni krasen nagovor; naglašal je, da se je ponovila s Ferrerjevim umorom tragedija kot pred stoletji, ko je kat. cerkev sežgala Giordana Bruna. Policija je končno s silo razgnala demonstrante. Španski konzulat straži kordon policije. Stavkati so začeli delavci svobodne luke, Lloydovega arzenala, tehniškega stabilimenta in drugih tovarn. Bati se je novih velikih demonstracij.

o Obsodba cerkvenih roparjev. Porotna obravnava proti 12 osebam, ki so bile oropale stolno kopersko cerkev, se je izvršila. 4 obtoženci so obsojeni na 4 leta ječe, 3 na 3 in pol leta, štirje pa, med temi edna ženska, so bili oproščeni.

Reklamni stolp.

Cena predalu za enkratno
objavo 60 vinarjev.

Kreditno in stavbeno zadrugo „Lastni dom“ v Celju,

Rotovške ulice števil. 12 priporočamo obrtnikom
in trgovcem za nalaganje denarja, za inkaso,
za denarna nakazila in razne kreditne posle.

Najboljše pecivo in raz-
lične kandite se dobe v
novi slaščičarni

E. Iliča v Mariboru
Goraja Gosposka ul. št. 38.

Lastna zaloga

šolskih zvezkov in
risank

Največja zaloga
tiskovin za pri-
vatnike in urade

Zvezna trgovina, Celje, Rot. ul.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

priporoča izvrstna
spodnještaj. vina.

Najboljši časopis
za inseriranje je

„Narodni
Dnevnik“

Zvezna trgovina v Celju

sprejema naročila
na tiskarska dela

katera se izvršu-
jejo v lastni
Zvezni tiskarni

Najboljše in najcenejše se
kupi steklena in porcelanasta
posoda v narodni trgovini

Fr. Strupi, Celje.

Najboljše orožje
v političnem boju
sta

„Narodni List“
in
„Nar. Dnevnik“

Novosti v pisalnih in
risalnih potrebščinah

Zvezni trgovini
v Celju

En še dobro ohranjen

štedilnik

primeren za kako veliko gostilno
ali restavracijo je po ceni naprodaj.
Isti stoji sedaj v porabi do 24.
t. m. ter se ga lahko ogleda. Po-
jasnila daje Iv. Rebek, Celje.

Modni salon za gospode Celje

otvori 1. novembra
v novi posojilnični
hiši na Ringu

Makso Zabukošek

Na dober razvoj Vašega podjetja

polagamo naj-
večjo vrednost
kajti Vaš pro-
sneh je tudi
naš prosneh!

K temu bi Vam
najslužil ta re-
klamni stolp z
najgotovjšim
uspehom!

Upravništvo „Nar. Dnevnik“.

o Na Krasu bodo napredni vo-
lilci pri ožji volitvi med klerikalnima
dr. Stepančičem in Zlobcem oddali
svoje glasove Zlobcu.

o Za vero se je šlo!! Duhovniki
na Goriškem so s prižnic grmeli proti
slovenskim naprednim kandidatom, češ:
vera je v nevarnosti, — v Gorici je
pa vodja klerikalne stranke duhovnik
dr. Gregorčič z odprto glasovnico volil
pri ožji volitvi laške liberalno-brezver-
ske kandidate. Ali tam ni bila vera v
nevarnosti? Hinavci!

o Istorski deželni zbor bode 16.
t. m. odgođen.

Koroške novice.

a Kako postopajo c. kr. uradi
na Koroškem proti Slovincem? —
Rodoljub s Koroškega nam piše: Me-
seca maja t. l. sem kupil neko posestvo.
Meseca julija sem dobil plačilni nalog
od c. kr. davkarije v Celovcu glede
plačila pritojbin za to posestvo v
znesku 67 K 80 vin. Ker je bil ta
plačilni nalog nemški in ker dosledno
vračam vse nemške dopise, sem vrnil
tudi ta plačilni nalog davčnemu uradu
v Celovcu s pripombo, da nemških do-
pisov ne sprejemam, z zahtevo, naj se
mi pošlje slovenski plačilni nalog. Na
to sem prejel od c. kr. okrajnega so-
dišča, oddelek VI., v Celovcu z dne 14.
avgusta 1909, št. 1055/9, sklep, s ka-
terim se mi naznanja, da se je ta
znesek 67 K 80 vin. skupno s 5%
zamudnimi obrestmi vred od dne 25.
julija 1909 vknjižil na to moje po-
sestvo, hiš. št. 9, v dobro erarja. Pri-
pomnim, da se nisem branil pristojbin
plečati, ampak sem zahteval le slo-
venski plačilni nalog. Omenjam še, da
nisem dobil še sploh od nobenega
urada nobene rešitve, dasi vračam do-
sledno vse nemške dopise in zahtevam
slovenske tiskovine ali vsaj dvojezične.
Na neki vrnjeni nemški spis se mi je
zapretilo, ako v določenem času ne
izpolnim tiskovine v odmerjenem pri-
dobninskega davka, da se mi bo davek
odmeril po prostem prevdanku, morda
tudi v mojo škodo, ker sem na dopis
(seve nemški) c. kr. davkarije v Ce-
lovcu, da nima v zalogi slovenskih
tiskovin (samo za me take dati tiskati,
bi bilo predrago in bi stale tiskovine
več kakor znaša dotični davek!) od-
govoril, da se slovenske ali vsaj dvo-
jezične tiskovine dobijo v c. kr. dvorni
in državni tiskarni na Dunaju. Tako
se reže kruh pravice Slovincem na
Koroškem.

a Nenavadna žrtev bolezni polio-
myelitisa. Do sedaj se je vedno le zgo-
dilo, da so radi te bolezni umirali
otroci do 8. leta. Sedaj pa je umrl za
njo tudi 16letni baron Maksim Dan-
blebsky na Krastovicah pri Celovcu.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Štajerski deželni zbor.

z Gradec, 15. okt. Današnja seja
je zadnja pred odgođenjem dež. zbora.
Dnevni red je zelo obširen, ker je
ostalo iz zadnjih sej še mnogo gradiva,
predlogov, poročil dež. odbora in raznih
odsekov. Predvsem so se razpravljala
danes savinska železnična vprašanja.
Dr. Kukovec je utemeljeval svoja
predloga za železnico Polzela-Motnik
in Rečiška vas-Gornji grad. Pri obeh
se je oglašil, dasi je to čisto neobičajno,
dr. Benkovič k besedi in skušal kri-
tizirati z očitnim namenom, da bi
zapletel dr. Kukovca v prepir. Ta je
pa dr. Benkovičeva zabavljanja mirno
ignoriral in čital časopis.

Cela zbornica je zopet imela pri-
liko videti klerikalno zagrizenost in

Nemci so celo došli k slovenskim kle-
rikalcem in klicali: Kako čudno radi
imate dr. Kukovca! Ta je pri poročilu
o meščanskih šolah odločno protestiral
proti temu, da hoče dežela usta-
noviti kar 3 nove nemške me-
ščanske šole, dočim za usta-
novitev slovenskih nima de-
narja. Glede nove stavbe dež. bol-
nišnice v Stiftingtalu se je vnela ži-
vahna debata. Popoldne se seja nadaljuje.

Dr. Bráf o svoji demisiji.

o Praga, 15. okt. „Bohemia“ po-
roča, da je dr. Bráf odločil vstrajati
pri svoji demisiji tudi v takem slučaju,
če bi cesar demisijo odklonil. V tem
slučaju bi se napravil v poljedelskem
ministerstvu provizorij in bi vodil vse
posle prvi sekcijski svetnik Pop. Dr.
Bráf je rekel nadalje, da bode državni
zbor takoj zaključen kakor hitro bi se
pričela glasna obstrukcija.

Dr. Žačkov naslednik.

a Praga, 15. okt. „Den“ odločno
dementira od nemške strani razširjeno
vest, da bi imel postati dr. Žačkov na-
slednik dr. Škarda ali dr. Pacák.

Nezadovoljnost s Košutom.

o Budimpešta, 15. okt. V taboru
neodvisne stranke vlada veliko neza-
dovoljstvo s Košutom in sicer zaradi
tega, ker se pogaja z raznimi politiki
iz vrst ustavoverne stranke, ne da bi
komu kaj povedal o teku pogajanj. Še
člani načelstva neodvisne stranke niso
pončeni, kaj se godi za kulisami. Tej
nezadovoljnosti je dal Justh javno zgo-
voren izraz. Zdi se, da se hoče v re-
sici radikalce izriniti iz stranke. —
Kolportira se vest, da bode predsed-
nik najvišjega sodišča na Ogrskem
Wlassics prevzel predsedstvo novega
prehodnega ministerstva.

Prestolonaslednik Aleksander ostane v Srbiji.

a Beligrad, 15. okt. V nasprotju
s prejšnjimi sklepi ostane prestolona-
slednik v Srbiji, da bode doma nade-
ljeval svoje študije mesto v Bonnu na
Nemškem. Ta določitev je v zvezi z
agitacijo, da bi se prestolonasledstvo
podelilo zopet princu Juriju.

Protesti proti Ferrerjevemu usmrčenju.

o Rim, 15. okt. Po mestu je raz-
glašena 24urna generalna stavka v
protest proti Ferrerjevemu usmrčenju.
Občinski svet je odredil žalovalno sejo.
Vse trgovine so zaprte, po cestah so
razstavljene Ferrerjeve slike. Množica
je hotela naskočiti španski duhovski
seminar, pa so jo policisti razgnali. —
V Napulju in Milanu je proglašena
jutri v protest 24urna stavka. — V
Genovi že dva parnika nista mogla
izkrcati potnikov in blaga, ker so jo
delavci v luki bojkotirali. — V Parizu
so sklenili imenovati jedno ulico Fran-
cesco Ferrerjevo cesto.

Po svetu.

d Dvanajst pisateljev ednega ro-
mana. Te dni izide v Berlinu roman
z dvanajstimi poglavji, katerih vsako
je spisal drug pisatelj. Založna knji-
garna je razpisala darove za one, ki
bi uganili imena pisateljev.

d „Pro ecclesia et pontifice“ de-
kletu. Papež je podelil zaslužni križec
pro ecclesia et pontifice 17letni Cor-
dovi Palizzi, ki je za potresa rešila
20 otrok iz razvalin v Reggio di Ca-
labria.

d Osepnice si je dal staviti eks-
sultan Abdul Hamid, ker se kože vedno
bolj širijo v Solunu.

Štrajk podoficirjev. Na Norveškem
štrajkajo podoficirji radi raznih neraz-
porazumljenj. Trumoma izstopajo iz
vojske; dozdej jih je že 300 zapustilo
službo. Upajo, da se bo dalo doseči
sporazumljenje, ker sicer jih bode še
mnogo več izstopilo.

a Ena Tolstojevih sester, ki je
redovnica, je bila v svoji celici napa-
dena od roparjev in oropana vsega
imetja.

Tržne cene.

14. oktobra.

Dunajska borza za kme-
tijske pridelke.

Danes je na tukajšnjem trgu na-
raščajoča cena utihnila, izlasti za pše-
nico je tendenca trdna. Cene so pri
obeh krušnih sadovih nespremenjene.
Isto pri krmskih, pri čemur se je malo
prometovalo.

Sladkor. Trst, 14. oktobra:
Centrifuga Pilés prompt K 32½ do K
33 — za november - marec K 31¾ do
K 32⅝. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: 14. okt. sur
sladkor prompt K 2575, nova kampanja
K 2570. Tendence mirna. — Vreme:
kalno. Tendence megleno.

Budimpešta, 14. okt. Svinjad:
ogrske stare, težke — do — vin. mlade
težke 146 do 148 vin., mlade, srednje
147—149 v, mlade, lahke 146—149 v.
zaloga 26.840 komadov. Prignano 250
komadov, odgnano 280. Ostalo torej
26.648 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta, 14. okt. Pšenica
za oktober K 1452, pšenica za april
K 1431, rž za oktober K 980, rž za
april K 1021, oves za oktober K 768,
oves za april K 776, kornica za maj
K 693.

Pšeničnih ponudb zmerno, veselje
kupiti tudi malo, tendenca mirna.
Prometa 15.000 meterskih stotov. Efe-
ktivna pšenica 5 v ceneja, drugo mirno.
Vreme: kalno.

Še eno malo novo

hišo

z vrtom v Zavodni pri Celju
tako prodam. 491 6-3

Vinko Kukovec
stavbni podjetnik.

Novo ustanovljena trgovina papirja

Ne ozirajte se na vsebino inserata

temveč pridite

v trgovino s papirjem in pisalnim orodjem
GORIČAR & LESKOVŠER
v Celju, Graška ulica št. 7

Ceniki brezplačno na razpolago